

Transcript podcast 'Radio Debuut'

Aflevering: Merel van Slobbe

Voice-over: Dit is een podcast van Wintertuin.

Voice-over #2: Welkom bij Radio Debuut. In deze reeks worden kersverse debutanten geïnterviewd over hun debuten en het belang van literatuur. In deze aflevering ga je luisteren naar Selm Merel Wenselaers in gesprek met Merel van Slobbe.

Selm: Hai. Ik ben Selm Merel Wenselaers en bij mij Merel van Slobbe. Dag Merel.

Merel: Hallo!

Selm: Hallo. We gaan het hebben over jouw debuut *De maan schijnt feller in de metaverse*. Eerst gaan we, zo doen we het hier altijd, naar een laudatio luisteren. Een laudatio uitgesproken door Roel Smeets, literatuurwetenschapper.

Roel: Merel van Slobbe groeide op in het meest pittoreske dorpje van Nederland. Haar ouderlijk huis staat aan de rand van een heuvelachtig natuurgebied genaamd de Duivelsberg, waar volgens de folkloristische overlevering vroeger heksen verbrand werden. Ondanks hun negatieve beeldvorming en historisch slechte reputatie zijn heksen krachtige, visionaire vrouwen die hun tijd ver vooruit zijn. Van Slobbe is een heks in die extreem positieve betekenis van het woord. Ze is een ziener die in haar gedichten de wereld van de toekomst beschrijft. Een wereld waar wij stervelingen slechts naar kunnen gissen en die ons soms angst inboezemt. *De maan schijnt feller in de metaverse*, haar debuutbundel, gaat over een keerpunt in de geschiedenis. De mens staat niet langer centraal. We staan aan de vooravond van een Copernicaanse wending, een transitie van een antropocentrische naar een post-antropocentrische wereld. Of het sciencefiction is, mag u zelf bepalen. Haar gedichten bevatten eindeloze verwijzingen naar digitale cultuur, kunstmatige intelligentie en alles wat daarmee samenhangt. We lezen over avatars, cyborgs, androids, *post-humans*, de metaverse, de *uncanny valley*, de Turing-test. We lezen over technokapitalisme in de gedaantes van de *space eggs* en Silicon Valley, over de film *Her* van Spike Jonze en de romans van Philip K. Dick en Ursula Le Guin. Dit debuut heeft iets weg van een oudtestamentische profetie. Zo is het eerste deel getiteld 'Genesis'. Avatars ontwaken en we voelen de belofte van een brave new world die zuiver virtueel is en waarin het fysieke, menselijke lichaam overbodig is. Ik citeer: 'Pixel to pixel, dust to dust.' Een utopie wordt aangekondigd door de ik-figuur van het openingsgedicht. Ik citeer weer: 'Iedere avond probeer ik mezelf iets groters voor te stellen dan de avond ervoor.' De gedichten zijn soms prozaïsche beschrijvingen van personages die met de ene voet in de oude fysieke wereld en met de andere in de nieuwe virtuele wereld staan. Soms zijn het essayistische denkoefeningen, zowel in het Engels als in het Nederlands, met parafrases uit academische bronnen, citaten uit beeldbepalende films en romans over het onderwerp. Van Slobbe is grappig, bijvoorbeeld met droogkomische titels als: 'Mark Zuckerberg heeft honger.' Maar ze blijft niet hangen in ironie of cynisme. Integendeel: deze poëzie is een vorm van *new sincerity*. Ze gaat over de vraag hoe je zo integer en oprecht mogelijk kunt verhouden tot de digitale revolutie. Geen postmodernistische betekenisloosheid of eeuwige twijfel aan alles in deze gedichten, maar een herwaardering van affectiviteit, van de vraag hoe het voelt om, ik citeer, 'een trillend hoopje pixels te zijn'. Naast ziener en humorist is Van Slobbe ook

filosoof. Ze bouwt voort op het werk van Timothy Morton, met name zijn concept 'hyperobjects'; een fenomeen dat zo wijdverbreid is dat het ons menselijk verstand te boven gaat, zoals bijvoorbeeld kunstmatige intelligentie. *De maan schijnt feller in de metaverse* is een poging om dat soort ongrijpbare fenomenen grijpbaar te maken, of het minstens aan te kunnen raken. Mijn openingsvraag is: hoe poëtisch zijn algoritmes?

Selm: Ja, Merel. Hoe poëtisch zijn algoritmes?

Merel: Ja... Wauw, ik moet eerst even de tekst een beetje verwerken.

Selm: Snap ik.

Merel: Echt heel mooi. Ja. Ben er een beetje stil van, ja.

Selm: Begrijp ik, want is het je eerste- ja, je bundel is nog niet verschenen. Is dit de eerste keer dat iemand op zo'n manier iets teruggeeft?

Merel: Ja, ja, precies. Mijn bundel is nog niet uit, dus ik heb er... ja, heel weinig mensen hebben het überhaupt in zijn geheel gelezen, eigenlijk mijn redacteur, de corrector en sommige mensen natuurlijk wel stukken. Maar dat betekent ook dat ik eigenlijk nog niet echt iets terug heb gekregen en dan is dit wel heel bijzonder en ook zo... heel zorgvuldig gelezen ofzo. Het raakt ook heel erg aan wat ik ermee wilde, dus dat vind ik heel heel fijn, heel fijn om dat dan zo, ja, als eerste tekst over de bundel te horen. Heel leuk. Uhm...

Selm: Ziener, humorist, filosoof...

Merel: Wauw, ja! (lacht) Ik ben helemaal verlegen, ja. Ja, heel leuk en ook heel goed, heel fijn dat het dus ook zo op die manier dan overkomt, ofzo. De dingen die Roel er dan uithaalde. Dus ik zou het wel graag nog een keer, nog een keer heel goed willen lezen of horen, maar dat gaan we nu vast niet... (lacht)

Selm: (lacht) Nou, kan altijd...

Merel: Laten we gewoon nog een paar keer de laudatio afspelen!

Selm: (lacht) Een heks, heks, dan verwijst-ie naar eerder werk van jou?

Merel: Ja, het is wel toevallig, ik heb... ik weet eigenlijk niet of ik daar in eerder werk veel mee bezig ben. Ik denk, in deze bundel zit het een beetje, de magie. Maar toevallig is dat ik een Wikipedia-pagina heb, wat heel apart is, daar kwam ik achter- ik heb die niet zelf gemaakt, maar ik ben altijd bang dat mensen denken dat ik die zelf heb gemaakt, omdat het zo... en ik heb die laatst dus een keer aangepast met een vriend, want die kun je gewoon aanpassen en toen heb ik daar in plaats van 'schrijver', 'schrijver en heks' van gemaakt. Dus ik heb wel heel lang als heks op het internet gestaan, dus misschien... maar daar zal vast niet zijn waar hij deze referentie vandaan haalde.

Selm: En is het aangepast?

Merel: Ja, ik heb het zelf weer terug aangepast, want ik durfde het niet, ik dacht dan denken mensen al helemaal dat ik het zelf heb gemaakt, maar eigenlijk wel jammer. Maar er staat nu wel bij genres waar ik dan in schrijf, daar stond 'proza en poëzie' en daar hebben we 'sciencefiction en hekserij' aan toegevoegd, dus er staat nog wel dat ik hekserij bedrijf.

Selm: Precies, ja.

Merel: Dus dat is nog wel gebleven van de aanpassingen.

Selm: En dan de vraag van Roel.

Merel: Ja. Hoe poëtisch zijn algoritmes. Ja, ik vind dat een hele mooie vraag, omdat het ook wel een beetje raakt aan de kern van de bundel, denk ik. Omdat ik heel erg ook een onderzoek wilde doen naar dat spanningsveld tussen technologie aan de ene kant en dan dingen als poëzie, maar intimiteit, verlangen - al die dingen die eigenlijk heel moeilijk samen lijken te gaan met technologie, vind ik - dus hoe die twee zich tot elkaar verhouden. En ik denk, ik vind algoritmes dan sowieso interessant, ik schrijf ook best wel veel over algoritmes omdat ze zo... ze bepalen zoveel van onze wereld, nu. En het zijn eigenlijk ook maar hele kleine- het zijn gewoon een set instructies die dan tot een bepaald doel leiden, dat is volgens mij wat een algoritme is, dus een soort recepten of formules, dus echt heel simpel. Maar tegelijkertijd, ja, zijn ze ook overal en wordt er ook heel veel op geprojecteerd, denk ik.

Selm: Recepten, formules. Ja, het is toch hekserij, gewoon.

Merel: Ja, en dat vind ik dus ook het leuke. Je hebt nu ook op TikTok bijvoorbeeld dat algoritme, want TikTok is natuurlijk ook heel veel in het nieuws, omdat het zo verslavend is, en dat is dus deels zo omdat er gewoon een heel goed algoritme achter zit. Ik weet niet of je zelf TikTok hebt?

Selm: Ja, helaas wel ja. Dat is inderdaad echt *time consuming*.

Merel: (lacht) Ja, ik heb het ook. Het is ook, als je dan even er doorheen scrollt, krijg je ook al heel snel content die heel erg bij je past. En ook omdat dat algoritme, volgens mij zijn ze daar ook best wel... of ze zijn niet zo transparant bij TikTok over wat dat algoritme dan is. En daardoor is dat algoritme denk ik ook een beetje gemystificeerd ofzo. Dus heel veel mensen zijn ook een soort magische kwaliteiten aan dat algoritme toe gaan schrijven. Dus ook een soort tarotlezingen die dan op TikTok worden gedaan, en dan staan er geen hashtags bij om het algoritme dan puur te houden, en als je dan die lezing ziet op je feed of je pagina dan betekent dat die voor jou bedoeld is. Een soort algoritmische synchroniciteit zit daarin, dat vind ik ook heel interessant.

Selm: Wow! Dus jij zit ook op TikTok?

Merel: Nou, ik heb geen TikTok-account, ook omdat ik mezelf een beetje wilde beschermen daartegen. Maar ik kijk er wel vaak op, dus ik weet er een beetje van, maar ik ben niet echt een iemand die heel veel op TikTok zit.

Selm: Ja, je bent geen grootgebruiker van data.

Merel: Nee, dat valt... ja, wel een beetje. Ik heb wel Instagram, daar zit ik wel op. Maar ik probeer het ook wel een beetje, heel bewust dan, af te bakenen waar dat nog kan. Dus, ja.

Selm: Ja. Ja, je bent filosoof, daar verwijst Roel ook naar. Je hebt ook je scriptie geschreven over ethiek, moraliteit, specifiek dan van roll games, of roll plays.

Merel: Ja, ik richtte me met mijn scriptie dan op die- eigenlijk alle virtual reality waarbij je een avatar hebt. En dan vooral World of Warcraft was toen nog heel groot, nu ook wel, maar...

Selm: Jeetje, over welke tijd spreken we dan?

Merel: Of is dit al... ja toen was het misschien ook al wel voorbij, dit is ook nog niet zo lang geleden eigenlijk, die scriptie was denk ik zes jaar geleden ofzo, misschien iets langer. Maar ik had voordat we *World of Warcraft*- een paar jaar daarvoor had ik het zelf ook nog veel gespeeld dus ik kende het ook goed. En daar was ook een tijd dan zo'n heel ding dat iedereen het speelde en ook eraan verslaafd was. Alleen ik vond dat heel leuk om dan te kijken naar die avatars en dan specifiek naar dat lichamelijke wat er eigenlijk niet is, dus hoe er toch een soort lichamelijke wordt gecreëerd in een digitale wereld die er eigenlijk niet is. En wat dat dan ook voor consequenties heeft. Bijvoorbeeld dingen als- er is toen heel veel onderzoek naar gedaan en ook hele lichamelijke fenomenen, zoiets als personal space bijvoorbeeld, wat zich eigenlijk heel moeilijk lijkt te vertalen naar de online wereld, dat bestaat wel heel erg in dat soort spelletjes. Als avatars in een spel langer met elkaar omgaan dan zie je dat spelers die avatars zo dicht naar elkaar toe gaan bewegen. En dat mensen ook echt ongemakkelijk worden als een avatar te dichtbij hun eigen avatar komt, dat ze ook echt een fysiologische reactie krijgen, dat ze zo een beetje zweten. Dus dat vind ik heel interessant, hoe die lichamelijke zo verweven is in dat digitale, terwijl het eigenlijk heel tegenstrijdig lijkt.

Selm: Ja. Je maakt poëzie ook van *World of Warcraft*. Er zit een passage in, waarin je schrijft hoe je het ook anders kan spelen.

Merel: Ja, oh ja. Ik noem *World of Warcraft* twee keer volgens mij, maar in een soort essay-achtige tekst beschrijf ik dat ik het spel inderdaad. Toen ik het speelde, speelde ook nooit echt het spel, maar ik ging altijd vooral... ik vond het heel leuk om dan zulke werelden online te verkennen. Dus eigenlijk bijna een beetje alsof je op vakantie gaat en je door de bergen wandelt, ofzo, dat vond ik ook in die virtuele werelden heel leuk om te doen.

Selm: Ja. En wat zijn ethische twistpunten of zaken die je in je scriptie behandelde?

Merel: Ja, veel richtte zich op dat lichamelijke, omdat... ik haalde toen ook een professor in recht - maar ik weet even zijn naam niet meer - aan, die had daar een stuk over geschreven waarin hij zei dat ons rechtssysteem bijvoorbeeld heel erg is gebaseerd op het verschil tussen beleven en waarnemen. Dus als iemand je schopt kan dat strafbaar zijn, als je heel hard schopt (lacht) tenminste. Maar als iemand je een boos berichtje stuurt, is dat vaak niet strafbaar. Dus als je echt fysiek iets overkomt, is dat- dat wordt als veel erger gezien, maar dat dat verschil dus eigenlijk helemaal niet meer- ja, dat dat verschil een beetje aan het verdwijnen is door de opkomst van internet. Dus dat überhaupt waarneming al genoeg is

om, ja, dat wordt dan veel meer... wat je waarneemt wordt ineens veel belangrijker ofzo, in zo'n spel. Ja, dus dat heeft allemaal consequenties. Ook als iemand je in zo'n spel schopt, mag dat dan, is dat dan heel erg? Ik vind het ook wel, ja het is wel grappig, want dit is allemaal best wel lang geleden en nu voelt dit al bijna weer achterhaald denk ik, want nu vinden we het heel normaal dat online berichtjes, tuurlijk is dat verkeerd, ofzo, weet je wel? Dat ook de online wereld net zo goed deel van onze wereld is. Dus dat gaat heel snel, ja.

Selm: De bundel heet *De maan schijnt feller in de metaverse*.

Merel: Ja.

Selm: Hoe kom je bij deze titel? Hij is prachtig.

Merel: Ja, dankjewel. Ik heb er heel lang over zitten twijfelen. Ik had ook, ik had twee andere titels waar ik ook lang over zat te denken. *Silver, silver* was er een die ik mooi vond, eigenlijk zonder duidelijke reden, dat was een zin uit een tekst die later ook weer is verdwenen. En ik had hem bijna *Alleen fonkelnieuwe goden kunnen me redden* genoemd. Dat is nu de titel van de derde afdeling geworden. En de vertaling van het motto, dus het komt van Grimes, die zin: 'Only brand new gods can save me.'

Selm: Precies.

Merel: En dat- voor mijn gevoel is dat ook wel heel erg een beetje waar de teksten over gaan, dus dat vond ik ook heel mooi. Maar ik was ook een beetje bang dat dat het misschien naar een soort theologische hoek zou brengen, als dan zo de goden echt in de titel staan, hoewel dat misschien ook niet echt een reële angst is. Maar toen, ja en toen was ik ook al heel erg aan deze titel gehecht, want deze had ik al, en die vond ik zelf heel leuk omdat de maan, de maan schijnt, heeft een beetje dat, bijna zo poëtisch sentimenteel, ofzo. Dan wordt het heel erg gecontrasteerd met dat best wel harde vind ik, de metaverse. Dus daarin heb je ook al gelijk die spanning tussen van de ene kant een soort verlangen en ja, een soort, ja bijna een sentimenteel gegeven ofzo, de maan schijnt... en aan de andere kant dan die technologie. En de maan is denk ik ook een soort archetype of dat heeft ook vaak wel iets spiritueels, ook in die hang naar betekenisgeving speelt de maan ook wel vaak een rol. En ik vond het ook leuk dat de maan ook daadwerkelijk feller schijnt eigenlijk, omdat de maan schijnt in het echt natuurlijk niet, of ja, eigenlijk zou de correcte titel dan zijn: *De maan schijnt wel in de metaverse*. Omdat, op je laptopscherm heb je natuurlijk daadwerkelijk licht dat door je laptopscherm naar buiten komt, dus dat vond ik wel leuk, van die dingen die je dan ook online echt... ja, dat idee dat sommige dingen online echt beter tot hun recht kunnen komen ofzo. En tegelijkertijd de weerstand die het oproept, denk ik. Omdat dat dus ook een beetje ongemakkelijk voelt. Want de echte maan is natuurlijk wel veel leuker.

Selm: (klein lachje) En wat is... hoe echt is de metaverse? Mark Zuckerberg krijgt het niet verkocht aan zijn eigen aandeelhouders, niemand weet eigenlijk precies... wat is het? Wat is het volgens jou?

Merel: Ja... Ja, dat is ook een goede vraag, ik weet ook niet... voor mij is de metaverse ook heel erg een soort metafoor geworden in de bundel en die Mark Zuckerberg ook. Ook een

beetje überhaupt voor die digitalisering. De metaverse zelf, ik weet ook eigenlijk helemaal niet zo goed, volgens mij gaat het er ook helemaal niet zo goed mee, of wel? Nee, hè?

Selm: (lacht)

Merel: Ik hoop het wel, het zou jammer zijn als over een jaar iedereen vergeten is wat de metaverse is en dat de titel dan superraar is. (lacht) Maar ja, het internet is natuurlijk denk ik wel een heel groot onderdeel van ons leven, of in ieder geval van de meeste mensen, en een heel echt onderdeel. Ik vind die versmelting tussen die twee werelden, dus die offline en die online wereld, dat vind ik ook wel iets heel leuks om te onderzoeken ofzo. Dus dat die online wereld steeds echter aanvoelt. Het was ook mijn- ik heb een van die gedichten 'Avatar fever dreams', daarin- dat gaat erover dat een avatar en een mens dus samensmelten. Het was eerst ook mijn plan om de hele bundel dat gedicht te laten zijn, dus gewoon een soort hele narratieve bundel over een avatar. In dat gedicht kijkt die avatar dan heel verlangend die computer uit, als ware, dus door het scherm naar buiten naar dan de oude planeet die er bijna niet meer is. En tegelijkertijd verlangt die mens heel erg naar juist dat digitale universum. En uiteindelijk smelten ze dan dus ook samen. Die avatar komt even naar buiten, maar dan ze gaan ook weer terug. En eerst leek het me heel leuk om dan die verhaallijn gewoon helemaal uit te strekken. Maar toen ik aan de bundel aan het werken was, merkte ik al wel dat die tekst ook wel klaar is zoals die is en dat ik ook wel meer dingen wilde ofzo. Maar dat was dus wel het aanvankelijke idee. Het was wel echt zo'n heel duidelijke lijn die ik daarmee wilde ingaan met de bundel.

Selm: Zoals in de film waar je ook naar verwijst. Met Scarlett Johansson.

Merel: Bij *Her*?

Selm: Bij *Her*.

Merel: Ja, hoe bedoel je dan?

Selm: Nou, de versmelting tussen de avatar en... of ja, daar is het een *love interest* eigenlijk meer, en de acteur.

Merel: Ah ja, wel dat verlangen naar elkaar, ofzo.

Selm: Ja.

Merel: Ja klopt. Dat vond ik daar ook mooi, dat dat daar zo verbeeld werd. Dus een soort intimiteit tussen zo'n *operating system* en een mens, die daar wel op een heel leuke manier verbeeld werd, vond ik.

Selm: Intimiteit is een thema. Het komt ook terug, ja, als je het over de poëzie van Tinder hebt... nou, je overtuigt me (lacht) van de poëzie van Tinder, ik heb het er nooit zo in gezien. Heb je er onderzoek voor gedaan? Is dat bijvoorbeeld iets wat je gebruikt op die manier ook?

Merel: Hoe bedoel je? Iets wat ik gebruik?

Selm: Nou ja, gewoon... hoe je... ben je er zelf mee aan de slag gegaan, heb je het zelf ook gebruikt, Tinder?

Merel: Ja, ik heb op Tinder gezeten, maar dan wel vooral om dates te vinden (lacht), niet zo bewust nog voor het schrijven. Maar ik kende Tinder al wel ja, ik heb er zelf wel lang op gezeten en ik vond het wel interessant altijd, dus ik heb er toen ook al een beetje met die blik naar gekeken. En toen ik aan deze bundel werkte heb ik ook weleens oude gesprekken teruggelezen, dus in die zin was het ook wel een soort ja, onderzoek geworden. En ja, ik vind Tinder altijd al heel interessant. Ik vind het ook heel leuk dat mensen het altijd ongemakkelijk vinden dat ze op Tinder zitten, en daar dan ook heel erg- dat heel duidelijk laten weten, maar dat het wel heel veel gebruikt wordt. En ook, mensen laten het ook heel erg weten binnen Tinder ofzo, dus dan zie je in een bio staan, dat noem ik ook ergens in de tekst over Tinder volgens mij, maar dan staat er in de bio van: 'oh ik wil heel graag iemand vinden zodat ik deze app weer kan verwijderen' of 'we hoeven aan niemand te vertellen dat we elkaar hebben ontmoet op Tinder'. En dat is ook heel erg die spanning denk ik, want mensen voelen ook wel dat Tinder iets raars heeft, van die- ook wel die dataficatie van verlangen, of het voelt heel oppervlakkig, van je swipet langs een paar foto's en het is zo erg kunstmatig. Maar tegelijkertijd denk ik dat er ook, dat het ook heel mooi kan zijn. Dus daar zit ook weer zo'n spanningsveld, want het gaat ook over intimiteit en het creëert ook wel weer intimiteit op een bepaalde manier.

Selm: Als het goed is, heb je ook dat gedicht klaarstaan.

Merel: Ja, ik wilde deze tekst ook gaan voorlezen. Uhm, even kijken... ja, zal ik daar gewoon nu mee beginnen?

Selm: Graag.

Merel: Hij heet: 'Digitaal verlangen I'. Het is eigenlijk het eerste deel van twee teksten. Maar deze is al vrij lang, dus ik ga alleen deze even voorlezen. Ja.

vriendin L. zit voor het eerst op tinder, ze is verliefd op match M., ze hebben nog geen fysieke ontmoeting gehad, maar ze chatten iedere dag: via astrale projectie zwemt hij door haar slaapkamer, reist hij mee in de trein, zit hij tussen ons in op de bank

L. zegt dat ze geen fan is van datingapps, zoals alle mensen op datingapps zeggen geen fan te zijn van datingapps, *looking for someone so I can delete this app lol*, tinder is een regionaal treinstation gevuld met dwalende lichamen die over het spoor de verte in staren

op tinder groeien geen eikenbomen, het ruikt er niet naar natte aarde, toch broeit het in deze digitale ruimte, gevuld met gefilterde zonsondergangen, ironische teksten, gecensureerde tepels, voorzichtig verlangen, L. stuurt een berichtje naar M. voor ze gaat slapen, *look out the window, the moon is bright tonight*, tinder is een spookhuis, een wachtruimte gevuld met liftmuziek en toiletparfum

How to optimize your dating profile (1)

Smile on your picture. The most attractive profile pictures, especially for women, show them smiling genuinely at the camera with their head slightly tilted.

dit is digitaal verlangen: vijf selfies maken waarvan je er maar één verzendt, het trillen van de telefoon tegen je dijbeen, skin care routines googelen voor een onaangeraakte huid

op tinder vind je geen roze krijtrotsen, je hoort er geen golven tegen de kust breken en toch groeien we er als korstmoss in een web van algoritmes, ritmisch duwen we profielen heen en weer, vegen we ze uit ons blikveld

met een swipe naar links vallen lichamen uit het scherm, een definitief afscheid, behalve voor iedereen die tien euro per maand betaalt, de hogepriesters van het kapitalisme waken over afgewezen lichamen, vreemden die nooit te weten zullen komen hoe dicht bij elkaar jullie waren, vingertop tegen digitaal gezicht, alsof je voorzichtig iemands wang aanraakt

met een swipe naar rechts open je de deur, je bio galmt als een lokroep door de gangen in deze galerij van potentiële intimiteit

How to optimize your dating profile (2)

Show emotional availability. Avoid insensitive statements like: 'I am a highly driven person who is focused on my career and am willing to do whatever it takes to succeed.' Instead write: 'I enjoy going to music festivals and am looking for someone who shares my love of music and spending time with people.'

het telefoonscherm is het eerste gezicht dat L. ziet in de ochtend, tussen haar vingers en het scherm geen lijn, maar een continuüm

in de middag maakt ze een haarmasker van kokosolie en honing, onder de douche gebruikt ze een scrub die haar poriën verkleint en de batterij van haar telefoon schommelt eindeloos tussen de twintig en tachtig procent

How to optimize your dating profile (3)

Write about what you're looking for in a partner. When writing descriptions, a lot of people try to cram as much information about themselves as possible. This innocent mistake can greatly reduce the amount of likes you receive. Instead, aim for the 70/30 ratio: 70 percent of your description should be about you and 30 percent should focus on your ideal partner.

in de glazen ruimte van het tinderprofiel woont L. als geest zonder geuren en zonder versprekingen, een schim die ieder moment van de dag lacht en van kamerplanten houdt

soms is L. jaloers op haar profiel, deze schim van haarzelf die haar eigen identiteit bij elkaar puzzelt aan de hand van vier foto's en enkele regels tekst, die haar conversaties cureert, haar zinnen tegen het licht houdt alsof ieder woord een diamant is die op waarde moet worden geschat

en de schim verlangt naar het lichaam van L., naar de poriën, de haartjes op de armen, naar emoties die niet met een beitel bewerkt moeten worden: alle uitstekende puntjes eraf, zodat ze precies in de mal van de emoji's passen

grinning face with big eyes
smiling face with heart-eyes
frowning face with open mouth
slightly frowning face
face with raised eyebrow
money face with money tongue

de schim verlangt naar het ongemak van seks, naar het innemen van te veel ruimte, te weinig ruimte, naar het opmaken van een bed dat niet van jou is

M. stuurt L. dat hij graag naaktfoto's ontvangt van mensen in publieke ruimtes, nergens ben je zo naakt als in het centrum van de stad, nergens is de huid zo zacht als onder het felle tl-licht van kleedkamers in de H&M

iemand vraagt hoe L. zeker weet dat M. is wie hij zegt dat hij is, maar zolang M. geen fysieke ruimte inneemt, zolang hij alleen op het scherm bestaat, valt hij volledig samen met het beeld dat L. van hem heeft, een lichaam opgebouwd uit data en projectie

How to optimize your dating profile (4)

Use the word 'love' in your description. Research shows that people who use the word 'love' are the most successful at engaging in committed relationships. Men in particular benefit from this, and also from using similar words like 'heart' and 'romantic'.

verlaten profielen kruipen door de krochten van de datingapps, ze schreeuwen in het duister en horen niets terug behalve de echo van hun eigen bio

in mijn mail lees ik dat er veertien vrouwen in mijn directe omgeving zijn die graag met me willen afspreken voor spannend contact, maar de stad is stil en leeg vannacht, ik open de voordeur en ga op zoek naar een wilde plek om in te schuilen

Selm: Dankjewel.

Merel: Yes!

Selm: Heb je die krochten weer.

Merel: Ja. (lacht)

Selm: Die krochten waar Timothy Morton ook nog technofeestjes...

Merel: Ja, grappig ja! Ik had dat niet door, maar ik gebruik vaker het woord krochten
blijkbaar.

Selm: Ja. En *how to optimize your writing, nowadays?* Je hebt dingen als ChatGPT. Jij bent ook een broodschrijver, dat klinkt altijd zo verwijtend haast, maar... wat betekent dat voor jou, die technologie? En ben je ook bang? Dat lezen we soms, dat mensen, dat schrijvers hun werk kunnen verliezen in de toekomst. Denk je daar ook over?

Merel: Ja, dat is een leuke vraag. Ik las toevallig vandaag, ik weet niet of je dat ook had gelezen, een artikel dat er dus een open oproep is geweest om allemaal wetenschappers en mensen ook in de techindustrie, ook Elon Musk volgens mij, dat ze de ontwikkeling van AI willen stoppen, of in ieder geval een half jaar willen stilleggen. Omdat ze dus bang zijn dat het, dat het gewoon heel lastig is om het te reguleren in wetten en dat het nu heel snel gaat. Dus ook een beetje vanuit die angst- dan was er dus die angst dat het dus banen zou overnemen, maar ook misbruikt kon worden door criminelen. Ik vind zelf ChatGPT wel heel leuk. Ik gebruik het wel heel veel gewoon voor kleine experimentjes ofzo. Dus ik heb wel- ik vind het wel heel leuk om er een beetje mee te spelen. Ik had bijna ChatGPT-gedichten in mijn bundel gedaan, dus het is wel heel toevallig dat je erover begint, want ik had namelijk een paar gedichten, had ik dan een beetje samengevat, wat er dan in gebeurde en wat voor... het was volgens mij- ik heb een gedicht over Princess Peach die zich dan als het ware losrukt uit het universum van *Mario Kart* en uit de nullen en enen en dan als een soort frambozenstruik inconsequent gaat zijn.

Selm: Dat is mijn favoriet! *Non-player character*.

Merel: Ja? (lacht) Oh, wat leuk, ja. Ik vond die zelf ook... ik was daar, ik vond het heel leuk om daaraan te werken. Ik was gewoon heel benieuwd wat er zou gebeuren als ik die opdracht aan ChatGPT zou geven. Dus toen had ik aan ChatGPT gevraagd om daar een gedicht over te schrijven en dat was ook echt best wel, best wel cool ofzo, er kwam echt best wel iets absurds uit. En bijna dacht ik toen: oh, het is misschien wel leuk als ik dan een afdeling in mijn bundel plaats met 'dit is wat ChatGPT van deze bundel heeft gemaakt', ofzo. Dus een soort de varianten van ChatGPT. Ik had het echt al van een paar gedichten gedaan, maar toen dacht ik... oh ja, ik was een beetje bang dat het net flauw zou worden omdat het ook veel wordt gedaan, nu. Maar ik zit nu te denken om misschien te kijken of ik het ergens als een voorpublicatie kan doen, dat ik dan een tijdschrift mail en zeg: hé, kunnen jullie dan de ChatGPT-gedichten bijvoorbeeld plaatsen?

Selm: Zoals een remix van een plaat!

Merel: Oh, ja! Ja, precies! Ja. Ik hoorde al dat je vaker ook in de muziekmetaforen praat (lacht) in de andere podcastafleveringen.

Selm: Oh ja, is dat zo? (lacht)

Merel: Ja. Maar misschien dat ik dat nog ga doen, dus dat ik dan ChatGPT ga gebruiken. Maar het leeft natuurlijk heel erg wel, onder schrijvers. En zeker denk ik, poëzie is dan misschien een genre dat minder snel... bedreigd- nou, weet ik niet. Hoe is dat voor jou? Want jij schrijft, maar schrijf jij, ja, hoe kijk jij naar ChatGPT vanuit jouw schrijven?

Selm: Nou, ik ben het op een bepaald moment wel beginnen te gebruiken, zoals je... ja, iedereen gebruikt ook eigenlijk synoniemenwebsites, als je denkt: ah, een ander woord voor... 'tevreden' ofzo, om maar iets te zeggen, dan google je dat. Ik ben ChatGPT ook gaan gebruiken om af en toe ook gewoon stukken tekst erin te gooien en in verschillende stijlen. Dus dan vraag ik gewoon: hoe zou Hanna Bervoets dit schrijven of hoe zou Szymborska dat schrijven? En dan vind ik het gewoon heel fijn om gewoon een andersoortige kijk op diezelfde tekst... en soms komt er een andere betekenis naar voor. Of wat ik ook- en dat vind ik heel handig, gewoon hele flappen tekst, zeker Engelstalig, die gooi ik erin, en dan laat ik hem gewoon even samenvatten. En dan lees ik hem zelf nog wel eens een keer, maar dan vind ik het toch interessant- je ziet toch dat die andere patronen eruit haalt. Dus het is een leuke compagnon de route, of gewoon een soort maatje. Ik zie hem nog niet als een volwaardige. Ik weet niet of dat die nu meeluistert, vet lullig...

Merel: (lacht)

Selm: Dat nog niet, maar wel gewoon zoiets van waar je af en toe iets tegenaan gooit. Want het is natuurlijk wel een interessant...

Merel: Want in welke genres schrijf jij vooral?

Selm: Non-fictie.

Merel: Non-fictie.

Selm: Ja. Dus dan vind ik het wel interessant om te kijken van: ah, hoe... is er een meer literaire weg of benadering van beschrijvingen mogelijk? Daar vind ik het wel heel handig voor. En jij? Want je schrijft ook, je werkt ook als journalist, zie je daar een rol, voor dat soort software, dat soort... nou, software, nu doe ik hem weer tekort, dat soort toepassingen?

Merel: Ja, ik vind het ook interessant om dan te bedenken in welke genres ChatGPT goed zou werken en in welke niet. Want mijn eerste instinct is om te denken dat in poëzie het heel moeilijk is. Ik had ook ergens een keer een onderzoek gelezen dat Shakespeariaanse poëzie zich heel makkelijk opnieuw laat creëren, maar dat het best wel moeilijk is om die moderne poëzie te creëren, of in ieder geval door een chatbot te laten creëren, omdat dat natuurlijk geen regels heeft en ook wel vaak emoties oproept en dat dat dan wel lastig is. Maar tegelijkertijd dacht ik af en toe wel dat die echt, dat er echt best wel leuke teksten uitkwamen en ook best wel absurde, gekke dingen, dus dat vond ik ook wel cool ofzo, ergens. Maar journalistieke teksten, ik had het laatst voor het eerst... echt voor iets heel praktisch gebruikt. Toen wou ik een stuk schrijven, want ik schrijf ook voor *Psychologie Magazine*, en ik wou een stuk schrijven over het feit dat steeds meer mensen dan vrijgezel zijn en er bewust voor kiezen. Maar ik wilde dat een soort van verklaren vanuit de evolutie. En toen had ik gewoon aan ChatGPT, ik dacht gewoon een beetje om mijn denken dan een soort breder te maken, een beetje brainstormen van, wat zou ChatGPT... noem eens een paar evolutionaire theorieën die hier interessant voor zijn. Maar dat werkte toen niet zo goed, maar het had ook wel kunnen werken. Ik dacht ook wel, het was de eerste keer dat ik echt dacht van... Ik kan me voorstellen dat het ook bij journalistieke onderwerpen- inderdaad niet als iets wat je tekst schrijft, maar wel als een nieuw perspectief, en net even, dat het ook wel handig kan zijn.

Selm: Je had misschien ook maar de 3.0 versie.

Merel: Ja, precies. Misschien dat ik de allernieuwste...

Selm: De 4.0. *Try that.* (lacht)

Merel: Ja (lacht).

Selm: En ben je het ermee eens, met die oproep je gelezen hebt? Nu vraag ik de filosoof, Merel van Slobbe, zie je daar iets in? Is het inderdaad een goed idee om het even te vertragen, ethisch gezien?

Merel: Ja, ik denk wel- wat volgens mij altijd een beetje het ding is met dit soort technologische ontwikkelingen, dat ze gewoon eigenlijk te snel gaan voor ethiek. Dus tegen de tijd dat je ethisch gezien een beetje door hebt wat goed is ofzo, dat we daar in ons denken aan toe zijn, dan is het er vaak al. En dat is ook het lastige, want ethiek is dan weer de basis voor normen en ook weer voor regels en wetten. Dus dat gaat allemaal veel trager. Dus ik snap wel het idee van: oh, we moeten het een beetje op hold zetten. Maar ik denk niet dat dat een reële mogelijkheid is. Ik denk ook niet per se dat ze dat echt wilden, ik denk misschien meer dat ze een soort awareness wilden creëren. Dus daar ben ik het wel mee eens. En ik denk dat het wel altijd goed is om intentioneel met technologie om te gaan, dus er niet tegen of voor te zijn, maar gewoon te kijken hoe geef je het vorm, wat zijn de consequenties.

Selm: Oh ja, precies. Ik heb er niet actief naar gezocht, maar je neemt ook geen positie in in de bundel. Het is niet voor of tegen, het is geen lofzang op de technologie maar ook zeker geen dystopie die je schetst.

Merel: Ja, dat is wel leuk dat je dat zegt, want dat heb ik ook wel heel erg bewust geprobeerd. Dat vond ik af en toe ook wel lastig, want ik merkte dat het wel... bijvoorbeeld met de tekst die ik net voorlas, ik was op een gegeven moment bang dat het dan Tinder-kritisch zou lijken en dat wilde ik dus niet per se. Ik wilde meer een soort van: oh, interessant hè, dit, ofzo, dat wilde ik er meer mee. Dus ik was wel heel bewust bezig om niet een kritiek te schrijven maar ook geen pamflet vóór te schrijven ofzo. Dus meer een onderzoek te doen naar, of andere vormen te onderzoeken van 'hoe kun je technologie misschien op een zachtere manier gaan vormgeven of zien', in plaats van zo'n oordeel, inderdaad.

Selm: Ik zag op zich Tinder wel als poëzie omdat... ja, die openingszin is zo belangrijk. Ik heb heel veel van je- nou, ik zat ooit zelf op Tinder, zoals het hoort, ik heb het verwijderd vanaf het moment dat ik een relatie had en ik kom er niet graag voor uit. Het is zo, hè, inderdaad, daarstraks moest ik ook zoeken naar mijn woorden-

Merel: (door elkaar) Het is ook dat ongemak, ja.

Selm: (door elkaar) Dacht ik zo van, shit, moet ik me nu outen als ook een Tinderaar? Maar de openingszin, daar steek je heel veel effort in. Maar je mag maar zeventig procent, dat

onthoud ik, zeventig procent mag je eigenlijk maar over jezelf schrijven en dertig procent over de...

Merel: Ja, ik vind die dingen supergrappig, die *how to optimize your dating profile*. Want dat zijn, ik heb ze een beetje bewerkt, maar dat zijn allemaal regels of tips die ik echt op het internet vond. Maar allemaal van die dingen... zeventig procent dit, dertig procent dat, ook heel erg weer die data en formule-achtige benadering en dat mannen dan het woord 'hart' moeten gebruiken (lachend) van die hele... ook weer ongemakkelijk is het. Dus ik snap ook heel erg wel die weerstand die dit soort dingen brengen, ofzo. Het voelt ook ergens heel raar, dat hele, dat verlangen en intimiteit zo erg in een systeem gaan leggen.

Selm: Je zat op de Schrijversvakschool.

Merel: Ja, klopt.

Selm: Als we het hebben over *how to optimize your writing*. Maar je bent er ook van weggegaan. Werkte het niet voor jou?

Merel: Nee, ja, ik vond het wel leuk... Ik ben eigenlijk na een klein jaar gestopt, omdat ik filosofie wilde gaan doen. En ik heb eerst, ik heb een bachelor psychologie en ik wist niet dat je die master ook met psychologie kon doen. Dus eigenlijk ben ik gewoon gestopt omdat ik erachter kwam dat dat kon, dus een hele praktische reden. Maar ik denk dat het voor mij toen ook wel... ik had ook wel weer zin om mijn eigen weg te vinden in het schrijven. Dus dat voelde toen ook wel goed, ofzo. Maar als ik erop terugkijk... ik denk wel dat het gewoon heel waardevol is om met mensen over schrijven te praten en om deadlines te hebben en... ik vond dat natuurlijk ook weer bij Wintertuin, toen, dus ik kon dat dan weer uit een andere plek halen. Maar dat helpt mij altijd wel heel erg veel.

Selm: Daar had je een nieuw makerstraject.

Merel: Ja.

Selm: Wat houdt dat precies in?

Merel: Ja, heel veel. Het is... je wordt echt heel erg begeleid in je makerschap. Als schrijver, maar dus niet alleen het schrijven zelf, maar ook alle dingen die erbij komen kijken, wat ik heel fijn vond. Dus ik werd begeleid bij het schrijven van teksten, maar ik kon ook workshops gaan geven op de universiteit en ik kon programma's samenstellen en presenteren. En al dat soort andere dingen die eigenlijk ook vaak er een beetje bij horen als je schrijver bent. Dus dat, dat was heel erg fijn. En ik heb daar ook een chapbook geschreven, dus een kleine bundel, volgens mij noemen ze het de EP, zeg maar, in de muziekmetaforen. Dus ook wat zo ervaringen opdoen met het afronden van een soort groter schrijfproject en dat naar buiten brengen.

Selm: En hoe verhoudt het chapbook zich tot deze bundel?

Merel: Uhm...

Selm: Zijn ze verwant?

Merel: Ja, daar zit zeker wel verwantschap in. Maar ze zijn ook wel heel verschillend, denk ik. Ik denk dat ik toen ook wel iets meer zoekende was hoe ik wilde schrijven en waarover ik wilde schrijven. En ik ben deze bundel wel met echt een duidelijker idee ingegaan. Deze heeft denk ik ook meer thematische eenheid dan het chapbook. Maar er zitten ook, bijvoorbeeld, ik refereer in mijn chapbook ook naar Timothy Morton en ook Donna Haraway en bepaalde thema's beginnen daar wel een beetje ofzo. Dus er zitten een paar dingen in die ik in deze bundel eigenlijk uitwerk. En ik denk ook wel dat ik deze bundel niet had kunnen schrijven op deze manier als dat chapbook er niet was geweest, al was het maar door die ervaring met hoe dat is. En dat ik toen heel erg doorhad dat ik bijvoorbeeld eigenlijk het leuk vond om aan een conceptueel iets te werken, dus echt een duidelijke richting, dat merkte ik toen heel erg, dat die behoefte toen ontstond.

Selm: En vanwaar de behoefte om het specifiek hierover te hebben, die technologie? Is het dan toch in het verlengde van die studie? Of hoe moeten we dat zien?

Merel: Ja, denk ik wel. Ik denk dat die interesse er altijd gewoon heel erg is. Die technologie. Maar juist daar dus ook die magie, meer die betekenisgeving vind ik ook heel interessant. En het is natuurlijk ook iets wat gewoon heel erg leeft nu, denk ik. Dus het is een thema in mijn wereld en ja. Ik vind het ook een heel... ja, ik vind het ook leuk dat het dus zo mooi en poëtisch kan zijn, of dat je er op die manier naar kunt kijken. Dat ik merkte tijdens het schrijven dat het heel erg, ja, dat ik er heel erg veel mee kon of mee wilde doen, dus dat was wel een goed teken, denk ik.

Selm: Wie zijn je peers? Welke dichters heb je zelf thuis of in je... tot wie verhoud je je? Waar hou je van?

Merel: Ja, dat is ook een goede vraag. Ik verwijs heel veel in mijn bundel naar dingen en mensen. En dus heel veel referenties zitten daar ook zijn, maar dat is ook... veel uit filosofie en uit muziek, denk ik. Ik denk dat ik ook iets meer.. ik lees de laatste tijd eigenlijk niet heel veel poëzie. Ik vind dat ook wel leuk, om dus ook juist essays te lezen of inspiratie uit muziek te halen. Maar in poëzie sowieso Maxime Garcia Diaz, natuurlijk, zij schrijft ook over soortgelijke thema's en ik vind haar bundel ook heel cool. En Dominique de Groen, door wie zij dan ook weer geïnspireerd is, die vind ik ook heel leuk, ook haar stijl. En dus qua muziek vind ik... Grimes zit heel erg in de bundel. Ik vind haar heel cool en ook dat sciencefictionachtige. Ik vond dat heel leuk, volgens mij zei Roel dat in de laudatio ook, die noemde ook sciencefiction. Dat vind ik ook heel leuk, want dat was ook eerst mijn idee om eigenlijk een soort sciencefictionbundel te schrijven. Ja. Omdat... ik weet helemaal niet of dat er veel is, sciencefictionpoëzie, vast wel. Maar het leek me gewoon... ja.

Selm: Ik vond in een oud interview met jou ook een lijst van dichters, maar dat was misschien je 1.0 versie nog. Daar had je het over Charlotte Van den Broeck, over Marieke Lucas Rijneveld.

Merel: Ah ja. Ja, klopt ja, dat is dus toen ik begon met schrijven, schreef ik wel heel anders. Echt de eerste kennismaking met poëzie die ik had, was vooral veel Marieke Lucas Rijneveld, toen gelezen. En ik vind het nog steeds heel mooie poëzie, maar het is wel heel

anders dan wat ik nu schrijf, en dan een tijdje merkte ik ook dat ik voor mezelf de richting die ik nu ben ingegaan wel fijner vind, of leuker vind. Dus in die zin is mijn stijl ook wel heel erg veranderd door de jaren heen.

Selm: Lieke Marsman, haalde je ook aan.

Merel: Ja, klopt ja. Ja, ik heb ook echt als ik terugkijk naar gedichten die- want ik ben dus ook een tijdje Campusedichter geweest en dan moest ik toch iedere maand een gedicht schrijven en ik heb die dus tijdschriften nog zo bewaard en dat zijn echt totaal andere gedichten. En ook heel veel gedichten die ik gewoon echt niet meer leuk vind, dat het gewoon echt zo'n beetje ongemakkelijk is om te lezen, ofzo. Ik weet niet of je, of jij dat ook wel eens hebt met ouder werk, of...?

Selm: Ja, dat is lastig hè, je hebt op een bepaald moment... het is heel erg in een bepaalde context uitgegeven, het is niet dat je het gaat bundelen, vermoed ik, of...?

Merel: Nee, nee, nee, gelukkig niet, nee.

Selm: Het zwerft op het internet rond. (lacht)

Merel: Ja. (lacht)

Selm: Hier en daar.

Merel: Ja.

Selm: Ben je van plan om daar iets mee te doen, of om dat op een manier...

Merel: Die oude gedichten? Nee, ik denk dat ik die gewoon even laat voor wat ze zijn (lacht). Nee, misschien wel leuk om een keer te vergelijken, ofzo. Maar, ja... het is natuurlijk ook leuk als je verandert door de jaren heen. Dat is ook een, ja, dat is ook gewoon leuk om je te ontwikkelen en om te veranderen. In mijn bundel ben ik ook heel erg veranderd, want het manuscript waar ik mee begon zeg maar, of hoe de bundel eerst was, is ook volledig anders dan wat er nu is. Dus in die zin verander ik misschien ook wel snel weer steeds in mijn schrijven.

Selm: Ja, want het komt nu binnenkort uit op papier. En denk je ook na over andere vormen?

Merel: Ja. Ja, ik heb ook, omdat het natuurlijk zo over internet gaat, van heb ik de hele tijd van die ideeën in mijn hoofd, dat ik denk van: oh, ik kan er ook dit mee doen of... ik heb ook wel zitten denken om een soort digitale bundel uit te geven en dan ook mensen live- zeg maar alle edits daarin te laten staan, dus dat het een soort livebundel is voor altijd. Dus dan kan je gewoon een soort abonnement nemen op die bundel en dan zie je al die versies de hele tijd. Maar ik denk, voor deze bundel vind ik het ook heel leuk juist dat het gewoon een papieren bundel is. Ik vind het ook heel leuk dat het dus echt een ding is, daar kijk ik ook wel heel erg naar uit, om het vast te kunnen houden en gewoon echt iets te hebben gemaakt ofzo. Dat vind ik ook heel leuk.

Selm: Het wordt een object.

Merel: Ja, eigenlijk wel.

Selm: In de beste Timothy Morton-conditie.

Merel: Ja (lacht).

Selm: De materialisatie. Hoe sta jij erin? Is het nu stilte voor de storm, vind je het spannend?

Merel: Ja. Ja, wel spannend. Het is nog heel- het is vorige week pas naar de drukker gegaan, dus ik zit nog steeds een beetje in de opluchting van: oké, het is af en dat voelt nu goed, ofzo, dus ik ben daar gewoon heel blij mee. Dus het is denk ik ook nog even omschakelen naar dat het er dan is, zo direct. En er dan dus, ja, dit is de eerste keer dat ik er nu met jou over praat, dat is ook weer omschakelen, dat is natuurlijk heel anders dan het schrijven, of ja... het schrijven is heel anders dan erover praten, ofzo.

Selm: Ja. Maar schrijf je het ook met het idee dat je het dan gaat performen? Dat je uiteindelijk ook gaat optreden en gaat voorlezen? Is dat ook iets dat je meeneemt in het schrijven?

Merel: Uhm... Denk het niet. Want dit heb ik wel heel erg voor de bundel- want ik wist dat deze teksten, of na een tijdje wist ik wel dat deze teksten dan in de bundel zouden komen en dat was eigenlijk wel een soort het hoofddoel. Maar misschien dat mijn teksten, ik lees ze veel aan mezelf voor en ik vind het ook wel fijn dat er soms een soort proza-elementen of essay-elementen in zitten, dus in die zin denk ik wel dat er veel teksten in zitten die ik wel kan voordragen. En ik vind het ook wel leuk om... en dat wil ik ook wel gaan doen en misschien kijken of ik het kan combineren met muziek of film. Dus ik wil daar wel, ja, mee op het podium gaan staan in een vorm. Maar het was niet per se iets waar ik heel bewust mee bezig was, tijdens het schrijven.

Selm: Als je zegt muziek, film integreren, dan bedoel je in de vorm op het podium, dat je het dan daar integreert in een performance?

Merel: Ja, dat leek me leuk. Ik heb- ik ben nu bezig met... om een soort performance te maken met een muzikant. Dat hebben we ook wel eerder gedaan, een van de teksten, die 'Mark Zuckerberg heeft honger', die heb ik al eens op muziek gezet, maar daar zijn we nu verder aan het werken. En ik ben ook bezig met beeld. Ik vind het wel leuk, ook na- omdat ik dus zoveel met tekst bezig ben geweest, om ook die andere disciplines te gaan betrekken. Daar heb ik ook wel zin in.

Selm: Wat staat er op je kaff? Ik kreeg een pdf, want inderdaad, hij is nog niet uit. Ik ben heel benieuwd! Wat staat er op de flap?

Merel: Ah, die heb je er niet bij gekregen?

Selm: Die kreeg ik er niet bij.

Merel: Oh, ja, ik vind die supermooi (lacht). Oh, dat was ook een van de redenen dat ik deze titel heel graag wilde, omdat... maar bedoel je gewoon de omslag, de afbeelding echt, of de omslag, ja? Want er staat dan- ik wilde heel graag alleen letters of iets met typografie, ik vond dat heel mooi, dus ik had dat ook doorgegeven, dat ik het heel leuk zou vinden om met een soort gebogen letters iets te doen. En er is nu- die vormgever heeft het toen heel mooi gedaan, die heeft de maan als het ware door de titel door laten schijnen. Dus dat, ik vind dat zelf heel mooi geworden. Dus daar heb ik ook heel veel zin in, om dat straks in het echt te zien.

Selm: Hoe lang moet je nog wachten?

Merel: Ja, het is er met het Wintertuinfestival... dan is het nog niet officieel uit, maar dan zijn er dus al exemplaren. Dus dat is dan een week, ofzo. Dus... (lacht)

Selm: Oeh, wow.

Merel: Yes.

Selm: En jij komt inderdaad ook mee aanschuiven tijdens het Wintertuinfestival.

Merel: Ja!

Selm: Dan ontmoeten we elkaar, samen met de twee andere debutanten. Ga je dan ook alleen voorlezen of neem je dan ook video of muziek mee?

Merel: Voorlezen, denk ik, ja. Niet echt over nagedacht, maar ik denk alleen voorlezen, ja.

Selm: Ja, kom maar uit die metaverse...

Merel: (lacht) Ja.

Selm: En dan zien we elkaar in Nijmegen.

Merel: Ja leuk, ik heb er zin in, ja!

Selm: Dankjewel, Merel van Slobbe. Dankjewel voor de prachtige bundel en dankjewel voor het gesprek.

Merel: Jij ook bedankt!

Voice-over #2: Bedankt voor het luisteren naar Radio Debuut. De laatste aflevering van deze reeks wordt opgenomen op het Wintertuinfestival, op 10 april 2023 in Doornroosje Nijmegen. Kijk voor meer informatie in de shownotes en op wintertuinfestival.nl.

Voice-over: Dit was een podcast van Wintertuin, aangesloten bij De Nieuwe Oost. Volg ons via jouw favoriete podcastapp voor meer podcasts over verhalen, literatuur en schrijven. Tot de volgende keer!

